

A WEBARCHIVÁLÁS JOGI FELTÉTELRENDSZERÉNE K BIZTOSÍTÁSA

Dr. Halász Annamária jogtanácsos OSZK,
Budapest, 2018. november 15.

Előzmények

- a Közgyűteményi Digitalizálási Stratégia megvalósítása érdekében 2018-2021. évek között szükséges intézkedésekről szóló 1175/2018 (III. 28.) Korm. határozat
- 2. pontban a Kormány felhívja az érintett kormányzati szereplőket, hogy intézkedjenek a közgyűteményekben őrzött kulturális tartalmak digitális hozzáférésének és oktatási célú digitális felhasználásának elősegítése érdekében szükséges jogszabály-módosítások előkészítéséről;
- **Felelős:** emberi erőforrások minisztere
  - *igazságügyi miniszter*
  - *belügyminiszter*
  - *nemzetgazdasági miniszter*
  - *miniszterelnöki biztos*
- **Határidő:** 2018. szeptember 30.

A vizsgálat által érintett területek:

- **az elektronikus könyvtári dokumentumok
használatának növelése**
- **webarchiválás**
- **a közgyűjteményekben őrzött kulturális javak
oktatási célú felhasználása**
- **az audiovizuális archívumok digitális
hozzáférhetővé tételének elősegítése**

Vizsgált szabályozási kör	Megállapítás	Javaslat
Elektronikus könyvtári dokumentumok haszonkölcsönzése	<p>A haszonkölcsönzések után a szerzőket kompenzációban kell részesíteni.</p> <p>Az EUB értelmezése a haszonkölcsönzés során gyakorolt közös jogkezelést kiterjeszti az elektronikus haszonkölcsönzésre is, így a jogosítást a közös jogkezelő végzi. A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szt.) módosítása nem szükséges.</p>	<p>Szükséges a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Kultv.) 56. § (5) bekezdésének módosítása.</p> <p>A szerzők díjigényének megállapításához szükséges statisztikai adatszolgáltatásról a nyilvános haszonkölcsönzésért a szerzőt megillető díj megállapításához és felosztásához szükséges adatokról, valamint az adatszolgáltatásra kötelezett nyilvános könyvtárakról szóló 14/2011. (IV. 7.) NEFMI rendelet módosítást igényel.</p>
Webarchiválás	A webarchiválás a kötelezpéldány-szolgáltatáson túlmutató tevékenység, így módon törvényi szabályrendszer kialakítása szükséges.	A törvényi szabályozás szakmai koncepciója elkészült , de a törvényjavaslat tartalma túlmutat a KDS-en, így az külön előterjesztés keretében és nem jelen előterjesztés részeként kerül szabályozásra.
Közgyűjteményekben őrzött kulturális javak oktatási célú felhasználása	A szerzői művek szabad felhasználási körbe nem tartozó oktatási célú digitális felhasználásához a jogosultak engedélyének beszerzése és díjigényük kielégítése szükséges.	<p>Az Európai Unióban napirenden van az oktatási célú szabad felhasználás eseteinek bővítése: a DSM irányelvtervezet új kötelező kivételt javasol bevezetni a művek digitális és határokon átnyúló oktatási tevékenységekben való felhasználására, hogy segítse az oktatási intézmények tevékenységét.</p> <p>A rendelkezés implementálása a hazai jogalkotás számára is kötelező, de a jogalkotási munkát csak az irányelv elfogadását követően lehet elkezdni.</p>
Audiovizuális archívumok digitális hozzáférhetővé tételének elősegítése	A szerzői jogi szabályok terén a közgyűjteményként működő audiovizuális archívumok számára adottak a szerzői jogi szabad felhasználás esetei, de ezek köre csak nemzetközi egyezmény vagy európai uniós jogi norma alapján bővíthető.	A Nemzeti Adattár Projekt megvalósítása, illetve a digitalizáláshoz szükséges szabványok és módszertani segédletek kidolgozása során a jogosultkutatás folyamatát és annak támogatását is szerepeltetni kell a módszertani segédletek

**Magyarországon
új, külön törvény
készül a
webarchiválásról**

Nemzetközi és európai uniós ajánlások

- A csak digitális formában megjelenő kulturális örökség kiemelt veszélyeztetettségére az **UNESCO Közgyűlése** is felhívta a figyelmet **2003-ban a „Charta a digitális örökség védelméről”** című dokumentumban.
- A kulturális anyagok digitalizálásáról és online hozzáférhetőségéről, valamint a digitális megőrzésről szóló **2006/585/EK bizottsági ajánlás** 11. pontjában kimondja: „a szellemi tulajdonjogokra irányadó közösségi és nemzetközi jogi rendelkezések teljes mértékű tiszteletben tartásával rendelkezzenek nemzeti jogukban a webes tartalom ezzel megbízott intézmények általi, az interneten található anyagok összegyűjtésére alkalmas technikák, például a webes szüretelés („web-harvesting”) igénybevételével történő megőrzéséről”.

Ország	Törvényi háttér	Archiválást végző szerv	Program kezdete	kivételek / megjegyzések
Ausztria	médiatörvény	Osztrák Nemzeti Könyvtár Digitális Könyvtári Osztálya	2008/2009	
Dánia	Külön szaktörvény a kötelezpéldányról	Netarkivet (Netarchive)	2005	Dán Királyi (Nemzeti) Könyvtár, illetve az Aarhusban található nemzeti könyvtári rangú Állami könyvtár partnerségén alapul a webarchiválás modellje
Nagy-Britanniában	egyéb szaktörvény	UK government web archive	2004	.uk domain hatókörébe eső weblapokat archivál
Észtország	külön szaktörvény a kötelezpéldányról	Észt Nemzeti Könyvtár	2008	A digitális kötelezpéldány szabályozási keretébe ültette át az észjt jog a webarchiválást a kötelezpéldány fogalmának kibővítésével az internetes tartalomra vonatkozóan, amelyről az Ész Nemzeti Könyvtár jogosult másolatot készíteni Az Észt Nemzeti Könyvtár ellenszolgáltatás nélkül archiválhatja a közzétett internetes anyagokat meghatározott alanyi kör tekintetében (pl ee. domain alatt publikált tartalom)
Finnország	könyvtári törvény	Finn Nemzeti Könyvtár	2006	A Finn Nemzeti Könyvtár jogosult másolatot készíteni olyan online tartalomról, amely nyilvánosan elérhető ("open to the public") Az archivált anyag hat könyvtárból" érhető el
Franciaország	egyéb szaktörvény a nemzeti örökségről	Francia Nemzeti Könyvtár (BnF)	2004	A digitális kötelezpéldány szabályozási keretébe ültette át a francia jog a webarchiválást a kötelezpéldány fogalmának kibővítésével az internetes tartalomra vonatkozóan
Németország	könyvtári törvény	Deutsche Nationalbibliothek (Német Nemzeti Könyvtár)	2010	A Német Nemzeti Könyvtár számára szabad felhasználást biztosít a törvény az immateriális tartalom többszörözése tekintetében (reproduce and transmit; vervielfältigen und übermitteln) A tartalomnak korlátozás nélkül elérhetőnek kell lennie a közönség számára
Szlovákia	Külön szaktörvény a kötelezpéldányról	pozsonyi székhelyű Egyetemi Könyvtár	2015	Egyetemi Könyvtár koordinálásával zajlik a webarchiválási tevékenység
Szlovénia	külön szaktörvény a kötelezpéldányról	nemzeti és egyetemi könyvtár Ljubljana	2015	

A törvényalkotást megelőző helyzet elemzése

- A jelenlegi magyar jogszabályi környezetben **a webarchiválási tevékenységről nem rendelkezik sem törvény**, - és előkészítő munkálatok meghatározásán túl - alacsonyabb szintű jogszabály sem, azonban e tevékenység beletartozhat a szerzői jogi szabad felhasználások körébe.
- Az **előkészítő tevékenységek** az Országos Széchényi Könyvtárban az országos múzeum, az országos szakmúzeum, a nemzeti könyvtár, az országos szakkönyvtár és az állami egyetem könyvtárának kiemelt feladatairól szóló 30/2014. (IV. 10.) EMMI rendelet 8.§ (1) bekezdés 11. pontja értelmében **jelenleg már folynak**.
- A webarchívum gyűjtése, kutatási, oktatási, valamint hivatkozási, bizonyítási, helyreállítási és egyéb célokra történő feldolgozása és hosszú távú megőrzése **külön törvényi szabályozást igényel**. A törvényi szabályozás szakmai koncepciója elkészült.
- A webarchiválásról szóló törvénytervezet az **Szjt. módosítását nem teszi szükségessé**.

A törvényalkotási koncepció legfontosabb elemei

<p>Elhatárolás a kötelesspéldány szolgáltatási kötelezettségtől.</p>	<p>A kötelesspéldány: egyedi könyvtári dokumentum, amely egyedi leíró adatokkal rendelkezik</p> <p>Az archivált webtartalom: a honlap másolatának a részét képezi, nem egyedi dokumentum, egyedi leíró adatokkal nem rendelkezik</p>
<p>A webarchiválás módszerei</p>	<p>Teljes körű és válogatott</p> <p>A teljes körű webarchiválás: a magyarországi webtérről készül pillanatfelvétel</p> <p>Válogatott webarchiválás: a miniszter rendeletében foglalt válogatási szempontok alapján kiválasztott webtartalomról</p>
<p>A webarchiválás ütemezése</p>	<p>Teljes körű archiválás évente két alkalommal</p> <p>Válogatott webarchiválás: a közzétételt</p>

<p>Kapcsolat a tárhelyszolgáltatókkal</p>	<p>A tartalomszolgáltatónak bejelentési kötelezettsége van az OSZK felé a honlap közzétételének megkezdését követő 14 napon belül</p> <p>OSZK erre a célra elektronikus felületet működtet</p> <p>A tartalomszolgáltató együttműködési kötelezettsége: köteles biztosítani a honlapon közzétett tartalom archiválhatóságát, valamint a webaratással nem gyűjthető webtartalmat beszolgáltatni</p> <p>az együttműködésre megállapodás köthető</p>
<p>A webarchívumhoz való hozzáférés szintjei</p>	<p>Szerzői jogi szabad felhasználása keretében a könyvtár épületében felállított dedikált terminálon hozzáférhetővé tehető</p> <p>Felhasználási szerződéssel az interneten nyilvánosan is hozzáférhetővé tehető</p> <p>Jövedelemszerzési célú felhasználás esetén közlési díj fejében</p>
<p>Adatvédelem</p>	<p>A könyvtár személyes adatokat a közérdekű archiválás céljából, valamint a tudományos és történelmi kutatási célból, valamint statisztikai célból való adatkezelésre vonatkozó előírásokban meghatározottak szerint kezeli.</p> <p>GDPR 87. cikk alapján</p>
<p>A webarchiválás költségei</p>	<p>A webarchívum működtetésének fedezetéről az OSZK költségvetésében kell gondoskodni</p>

Jövőkép

The screenshot shows the homepage of the Magyar Közlöny website. At the top, there is a search bar and navigation tabs for 'Közlönyök', 'Tanúsítványok', 'Jogszabálykereső', and 'Segítség'. Below this, a list of publications is displayed, with the most recent one highlighted in yellow. The list includes the title, date, and a 'PDF formátum' button for each entry. On the right side, there are several informational notices and a search help section.

MAGYAR KÖZLÖNY

Közlönyök Tanúsítványok Jogszabálykereső Segítség év hónap Szűrés

LEGFRISSEBB KÖZLÖNY

Magyar Közlöny 2018. évi 169. szám 2018. november 5. PDF formátum

További Közlönyök Előző Következő

- Magyar Közlöny 2018. évi 168. szám 2018. október 31. PDF formátum
» Mellékletek
- Magyar Közlöny 2018. évi 167. szám 2018. október 30. PDF formátum
- Hivatalos Értesítő 2018. évi 59. szám 2018. október 30. PDF formátum
- Magyar Közlöny 2018. évi 166. szám 2018. október 29. PDF formátum
- Hivatalos Értesítő 2018. évi 58. szám 2018. október 29. PDF formátum
- Hivatalos Értesítő 2018. évi 57. szám 2018. október 25. PDF formátum
- Magyar Közlöny 2018. évi 165. szám 2018. október 25. PDF formátum
- Magyar Közlöny 2018. évi 164. szám 2018. október 24. PDF formátum
- Magyar Közlöny 2018. évi 163. szám 2018. október 19. PDF formátum

1 A PDF formátumú közlönyök megtekintéséhez **Adobe Acrobat Reader** program szükséges.

2 A 2013. május 3. után megjelent dokumentumok esetében a hitelességet bizonyító digitális aláírást a PDF dokumentum tartalmazza, így a hitelesség ellenőrzéséhez nincs szükség egyéb ellenőrző program letöltésére. A hitelesség ellenőrzéséhez szükséges beállításokról az alábbi [linkről](#) letölthető dokumentumban tájékozódhat.

3 A 2013. május 3. előtt megjelent hivatalos lapok hitelességének ellenőrzéséhez tölts le és telepítsd az **SDX** programot, az M2-es aláírásokhoz az újabb **SDX Verify Free M2** ellenőrző programot és a [tanúsítványokat](#)

4 Megjelenítő nézet:

A hivatalos lap számára kattintva (pl. Magyar Közlöny 2013. évi 1. szám) a lap gyors áttekintését és az abban történő keresést lehetővé tévő megjelenítő nézetbe jut. A megjelenítő nézetben a „Közlönyök” gomb alatt található következő „=” ikonra kattintva tudja az előnézeti képeket ki és bekapcsolni. Amennyiben Ön nyomtatni szeretne, javasoljuk a PDF formátumú közlöny letöltését.

5 Keresés:

- a tárgyszavas keresés pontos szóra vagy szóteredékre a * jellel ad eredményt (pl. körjegyz*)
- a dátum szerinti keresés utolsó rovatában a keresett hivatalos lap konkrét számát tudja megadni
- a megjelenítő nézetben belüli keresés csak a * jel alkalmazása nélkül ad eredményt a keresett szó ragozott alakjaira is

2018 © Igazságügyi Minisztérium [Impresszum](#) [Kapcsolat](#) [Jogszabályi háttér](#)

14:21

Köszönöm a figyelmet!